

Lluites de poder al monestir de Montserrat

La informació sobre una crisi a l'abadia de Montserrat, produïda per l'autoritarisme dels abats i suposades conductes homosexuals d'alguns monjos, ha colpit la comunitat catòlica. Els benedictins no acostumen a ser notícia. Per saber per què ho són ara, cal veure si els fets són excepcionals i per què han transcendit a la premsa.

La millor manera de sortir de laberint és respondre la pregunta que es féu el prior de Montserrat, Ramon Ribera, en saber que es publicava la notícia: "A qui beneficia la difusió de tot això".

Per a Montserrat no és excepcional que dos abats dimiteixin. Ultra les circumstàncies polítiques els darrers anys de l'abaciat d'Aureli M. Escarré van conèixer una forta contestació interna. Entre els murs del monestir, l'abat Escarré comptava i compta amb defensors i detractors irreconciliables. El 1965, després d'una visita apostòlica, es veia allunyat del monestir. Tampoc no va resultar pacífica la substitució del seu successor, l'abat Brasó. La comunitat no va trobar en ell un pastor capaç d'apai-vagar les disputes del ramat, i va optar per la diplomàtica sortida de la puntada cap amunt. Brasó va marxar per exercir d'abat president de la Congregació Benedictina de Subiaco. Les substitucions de Cassià i Bardolet no s'han donat sota les traumàtiques condicions que van envoltar el cas Escarré. Aquells escolliren el moment de la dimissió.

No només Montserrat viu aquestes situacions. El 1998 la comunitat cistercenca de Poblet va canviar d'abat i també es va parlar, llavors, d'autoritarisme. Avui molts monestirs tenen per norma d'eleger abats temporals. Recordar les disputes montserratines de l'època d'Escarré no és gratuït. Quasi la meitat dels monjos que formen la comunitat actual ja hi eren llavors. Estem —amb acusacions d'homosexualitat incloses— davant

El sectors més immobilitistes i menys catalanistes de l'església es poden beneficiar de les disputes a Montserrat.

d'una lluita de poder intern, com les que es donen en qualsevol institució civil. Lluites i fortes tensions es viuen, també, als conclaves quan s'ha d'escollir un nou sant pare, amb independència de si l'Esperit Sant inspira, o no, les reverendíssimes consciències dels cardenals.

És difícil establir amb nitidesa totes les tendències que conviuen al monestir. Però sí que, com a mínim, se'n pot parlar de tres. Les dues primeres serien encara les hereves dels partidaris i dels detractors de l'abat Escarré. *Grosso modo*, els seguidors d'un línia d'obertu-

ra a la societat i compromís cultural explícit amb Catalunya versus els defensors d'una vivència més íntima de la vida monàstica, allunyada —teòricament— del món. La tercera línia la integrarien un conjunt de monjos més joves —fregant la quarantena— amb bona formació intel·lectual i remarcables coincidències generacionals, pròpies d'una altra època històrica, que reconeixen la figura d'Escarré. Durant l'abaciat de Bardolet van anar ocupant parcel·les de poder. Són els que ara n'han sortit més malparats. Implícitament han estat assenyalats com a possibles candidats del *lobby* rosa de què han parlat els diaris.

Montserrat és un símbol de catalanitat i progressisme eclesiàstic. Posar a la llum els seus draps bruts té uns beneficiaris directes. Els sectors més immobilitistes i menys catalanistes de l'església. Alguns d'ells es poden acostar als postulats del cardenal Ricard Maria Carles, considerat proper a l'Opus Dei i molt ben relacionat amb la cúria vaticana.

El monestir viu una crisi, perquè tot canvi de govern és, en bon sentit, una crisi. Alguns monjos es pregunten "per què tanta atenció mediàtica i tanta sorpresa? Potser es pensen que passem d'un abat a un altre tot fent una festa?" Però la crisi no afecta només l'abadia benedictina. També l'arquebisbat de Barcelona viu una lluita de poder. Tot l'edifici de l'església, bastit sobre la pedra de la jerarquia i l'obediència cega, està en crisi.

Antoni Sella